

Nr 440

Av herr **Carlsson, Georg, m. fl.**, i anledning av vissa Kungl. Maj:ts framställningar angående anslag till enskilda vägar.

(Lika lydande med motion nr 517 i Andra kammaren)

En betydande del av den årliga transportvolymen sker på enskilda vägar. Deras sammanlagda längd uppskattas för närvarande till cirka 54 000 km. Som jämförelse kan nämnas, att det allmänna vägnätet har en längd av cirka 94 000 km. Det enskilda vägnätet, som för närvarande ökar med cirka 2 000 km per år, har också en betydligt snabbare tillväxttakt än det allmänna.

Även om de enskilda vägarna genomsnittligt sett inte har samma trafikvolym som de allmänna, måste sägas att de spelar en utomordentligt betydelsefull roll för hela vårt näringsliv och inte minst för de enskildas kommunikationer i bygder vid sidan av de stora huvudvägarna. I ökad utsträckning tas de enskilda vägarna också i anspråk för mera allmänna transporter än den rent lokala trafiken. Därtill bidrar inte minst den privata rekreationstrafiken. Sålunda kan med fog sägas, att de enskilda nu i betydligt högre grad än tidigare upprätthåller vägar för allmänna transportändamål. Detta har också tagit sig uttryck i skärpta bestämmelser beträffande trafiksäkerhetsåtgärder av olika slag för att statsbidrag skall utgå, vilket givetvis ökat kostnaderna för denna väghållning.

Sett mot den omfattning och utomordentliga betydelse den enskilda väghållningen har för den sammanlagda trafikapparaten kan det allmännas stöd till densamma inte sägas stå i en rimlig proportion till vad samhället i övrigt årligen anslår till väghållningen. På underhållssidan kan t. ex. de 25,5 miljoner kronor staten anslår till underhållet av 54 000 km enskilda vägar jämföras med de 415 miljoner kronor som föreslås bli anslagna till underhåll av det allmänna vägnätet, vars längd uppgår till cirka 95 000 km.

Ett ökat statligt stöd till det enskilda vägväsendet bör därför kunna anses väl motiverat. 1960 års vägsakkunniga har i ett betänkande föreslagit vissa ändringar beträffande statsbidragsgrunderna för det enskilda vägväsendet. Förutom vissa justeringar av bidragsunderlagets bestämning föreslår de att statsbidragsprocenten generellt höjes till 70 samt till 85, då synnerliga skäl därtill föreligger. Den har tidigare för underhållsbidraget utgjort 65 respektive 80 samt för byggnadsbidraget 60 respektive 75 procent.

Dessa förslag överensstämmer, vad det gäller bidragsprocenten, i stort sett med tidigare utredningsförslag. Trots att departementsbehandlingen av nämnda sakkunnigutlåtande ännu inte är avslutad, anser vi med hänsyn till betydelsen av en förbättrad enskild väghållning, att utredningens förslag om en höjning

av bidragsprocenten bör kunna genomföras redan från och med nästa budgetår. Enligt de sakkunnigas uttalande skulle medelsbehovet för dessa ändringar under det första året kunna beräknas öka med cirka 4 miljoner kronor, varför man enligt vår mening bör höja vardera bidragsbeloppet med 2 miljoner kronor i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag. De av oss föreslagna åtgärderna skulle alltså för bidrag till underhåll av enskilda vägar innebära ett anslag för budgetåret 1962/63 av 27,5 miljoner kronor i förhållande till väg- och vattenbyggnadsstyrelsens av Kungl. Maj:t tillstyrkta förslag samt för bidrag till byggande av enskilda vägar ett anslag av 16 miljoner kronor, vilket i förhållande till väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förslag innebär en ökning med 1 miljon kronor och i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag en ökning med 2 miljoner kronor. I övrigt anser vi oss böra godta de av Kungl. Maj:t förordade dispositionerna av ifrågakvarande anslag.

Med hänvisning till vad ovan anförts föreslås,

att riksdagen vid behandling av sjätte huvudtiteln måtte

1) besluta att bidragen till underhåll respektive byggande av enskilda vägar måtte utgå med 70 procent och vid synnerliga skäl 85 procent,

2) till *Bidrag till underhåll av enskilda vägar* (p. 17) för budgetåret 1962/63 anvisa ett reservationsanslag av 27 500 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen,

3) till *Bidrag till byggande av enskilda vägar* (p. 18) för budgetåret 1962/63 anvisa ett reservationsanslag av 16 000 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

Stockholm den 26 januari 1962

Georg Carlsson
i Arla

Ferdinand Nilsson
i Kungsängen

Nils-Eric Gustafsson

Ernst W. Olsson

Bertil Jonasson

Herbert Hermansson
